

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA – 4101-19-02/2012

P/12/179

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62

lwa@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/179 – Organizacja i funkcjonowanie wyścigów konnych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	1. Anna Mach, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84252 z 25 września 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) 2. Justyna Goszcz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84270 z 9 października 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)
Jednostka kontrolowana	Polski Klub Wyścigów Konnych (dalej PKWK lub Klub) ul. Puławska 266, 02-684 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Feliks Klimczak, Prezes Polskiego Klubu Wyścigów Konnych (dalej Prezes PKWK lub Prezes Klubu) (dowód: akta kontroli str. 5-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli pomimo stwierdzonych nieprawidłowości pozytywnie ocenia¹ działalność PKWK w latach 2009–2012² w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych³.

Uzasadnienie oceny ogólnej

PKWK w badanym okresie prawidłowo wywiązywał się z realizacji zadań określonych w ustawie o wyścigach konnych m.in. w zakresie pełnienia funkcji regulatora wyścigów w Polsce, wspierania i promowania ich organizacji, przeprowadzania szkoleń i egzaminów oraz wydawania pozwoleń i licencji. Egzekwował również od Totalizatora Sportowego sp. z o.o. (dalej: Totalizator) obowiązki umowne dotyczące organizacji wyścigów konnych na terenie Służewca. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

- mało skutecznych działań w celu doprowadzenia przez Totalizator do przywrócenia właściwych warunków technicznych zabytkowych obiektów budowlanych zespołu toru wyścigów konnych na Służewcu,

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Badaniami kontrolnymi objęte zostały również stany faktyczne i działania podejmowane przed 1 stycznia 2009 r., o ile miały one bezpośredni wpływ na zjawiska będące przedmiotem kontroli oraz celem zebrania danych porównawczych.

³ Dz.U. Nr 11, poz. 86 ze zm.

- wyrażenia zgody (poprzez zatwierdzanie planów gonitw) na organizowanie przez Totalizator gonitw (m.in. międzynarodowych) na obiektach toru niespełniających wymagań w zakresie trybun dla publiczności,
- nieokreślenia wewnętrznych zasad i procedur postępowania przy realizacji zadań dotyczących sprawowania nadzoru nad organizacją wyścigów konnych,
- niewywiązywania się przez Prezesa Klubu z obowiązku wskazywania na listach osób uprawnionych do pełnienia na torze Hipodrom Sopot funkcji dyżurnych lekarzy medycyny,
- przekroczenia ujętego w planie finansowym PKWK na 2010 r. limitu kosztów działalności PKWK,
- nieprzestrzegania przepisów o zamówieniach publicznych przy zawieraniu umowy leasingowej,
- nieskutecznego dochodzenia należności z tytułu zaległych opłat czynszowych za najem stajni i dzierżawę obiektów,
- nierzetelnego sporządzania rocznych sprawozdań Rb-Z.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja przez PKWK zadań dotyczących nadzorowania i wspierania organizacji wyścigów konnych

1.1. Realizacja przez PKWK zadań dotyczących prowadzenia rejestru organizatorów wyścigów konnych oraz nadzorowania prawidłowości przeprowadzania wyścigów

1.1.1. Prowadzenie rejestru organizatorów wyścigów konnych

Stosownie do art. 16 ust. 2 ustawy o wyścigach konnych, Prezes PKWK prowadził rejestr organizatorów wyścigów konnych (dalej zwany rejestrem). Sposób prowadzenia rejestru odpowiadał zasadom określonym w art. 16 ust. 7-9 tej ustawy. Prowadzony w systemie informatycznym rejestr był jawny i zawierał wszystkie wymagane dane określone w art. 16 ust. 7 ustawy. Aktualna wersja rejestru publikowana była na stronie internetowej PKWK.

(dowód: akta kontroli str. 18, 1522 i 1526)

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym PKWK, ustalonym zarządzeniem Prezesa Klubu nr 1/2009 z 2 stycznia 2009 r., prowadzenie spraw związanych z rejestracją organizatorów wyścigów konnych oraz sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przez organizatora wyścigów postanowień ustawy i regulaminu wyścigów konnych należało do zakresu zadań Wydziału Organizacyjnego Klubu. W regulaminie nie określono szczegółowych zasad wykonywania tych zadań przez pracowników tego Wydziału.

(dowód: akta kontroli str. 13-17)

Do 17 grudnia 2012 r. do rejestru wpisanych zostało ogółem dziewięć podmiotów, z których jeden („Służewiec – Tory Wyścigów Konnych w Warszawie” sp. z o.o.) wykreślony został z rejestru 10 sierpnia 2006 r.

Spośród ośmiu podmiotów wpisanych nadal do rejestru, dwa (tj. Totalizator oraz Stado Ogierów w Łącku sp. z o.o.) jako miejsce lokalizacji toru wyścigowego

Opis stanu
faktycznego

wpisane miały dane adresowe toru wyścigów konnych na Służewcu w Warszawie. Kolejne trzy (tj. Gmina Wrocław „Wrocławski Tor Wyścigów Konnych-Partynice”, Gmina Wrocław „Wrocławskie Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji” oraz Totolotek SA) jako miejsce lokalizacji toru wyścigów konnych podały adres toru wyścigów konnych na Partynicach we Wrocławiu.

Dwa z podmiotów wpisanych nadal do rejestru (Gmina Stawiguda i Stado Ogierów w Łącku sp. z o.o.) w badanym okresie nie organizowały wyścigów konnych.

W rejestrze ujęty był ponadto podmiot pn. Gmina Wrocław – Wrocławski Tor Wyścigów Konnych-Partynice (dalej WTWK-Partynice), który przestał istnieć 31 grudnia 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 18, 20-25 i 59)

W okresie objętym kontrolą do rejestru organizatorów wyścigów konnych zostały wpisane trzy podmioty:

- Totolotek SA – data wpisu 26 lutego 2010 r.;
- Gmina Wrocław – „Wrocławskie Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji” (dalej Wrocławskie Centrum) – data wpisu 22 lutego 2012 r.;
- Ekologiczne Gospodarstwo Rolne (tor Buczków-Dąbrówka, gm. Rzezawa, pow. Bochnia, woj. małopolskie) – data wpisu 24 lipca 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 18)

Nie stwierdzono nieprawidłowości przy dokonywaniu przez PKWK wpisu tych podmiotów do rejestru.

Wrocławskie Centrum zostało wpisane do rejestru jako sukcesor prawny WTWK-Partynice⁴. PKWK nie pobrał opłaty z tytułu wpisu tego podmiotu do rejestru.

(dowód: akta kontroli str. 19-25)

Wnioski o wpis do rejestru złożone przez Totolotek SA oraz Ekologiczne Gospodarstwo Rolne (po ich uzupełnieniu) zawierały informacje wskazane w art. 16 ust. 4 ustawy o wyścigach konnych, z tym że Totolotek SA zamiast wskazania lokalizacji toru wyścigowego uzgodnionej z wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta (wymaganej zgodnie z art. 16 ust. 4 pkt 3 ustawy) podał, że Spółka będzie dysponowała torem na mocy porozumienia zawartego z WTWK-Partynice. Oba podmioty wniosły wymagane opłaty za wpis do rejestru.

(dowód: akta kontroli str. 26-48 i 935-936)

Na podstawie dokumentacji z rozpatrywania ww. wniosków, nie można było ustalić, czy i w jaki sposób PKWK zweryfikował rzetelność informacji zamieszczonych we wnioskach złożonych przez te podmioty, dotyczących opisu urządzeń technicznych toru wyścigowego (w szczególności w przypadku toru w Buczkowie-Dąbrówce) oraz dysponowania przez wnioskodawców środkami finansowymi niezbędnymi do organizacji wyścigów konnych (w obu ww. przypadkach).

(dowód: akta kontroli str. 26-48, 456, 458)

Wg wyjaśnień Prezesa PKWK zabezpieczenie finansowe dla właściwego przeprowadzenia wyścigów konnych stwierdzane było przez Klub na podstawie złożonych oświadczeń, o których mowa w art. 16 ust. 5 i 6 ustawy o wyścigach

⁴ Uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia z 19 maja 2011 r. powołano Wrocławskie Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji jako nową jednostkę budżetową Gminy Wrocław, która z dniem rozpoczęcia działalności (tj. 1 stycznia 2012 r.) przejęła majątek oraz zobowiązania łączonych jednostek (Młodzieżowego Centrum Sportu i Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych Partynice), stając się ich następcą prawnym.

konnych, natomiast jego weryfikacja następowała w trakcie sezonu wyścigowego. Przed dokonaniem wpisu do rejestru organizatorów wyścigów konnych badany był stan przygotowania toru w Buczkowie-Dąbrówce, czego potwierdzeniem jest delegacja służbowa dla Prezesa PKWK. Tor wyścigów konnych we Wrocławiu kontrolowany był przez Prezesa PKWK i Kierownika Wydziału Organizacyjnego Klubu w 2009 r. (z kontroli tej sporządzony został protokół kontroli).

(dowód: akta kontroli str. 456, 458 i 476, 478)

W latach 2009–2012 Prezes PKWK nie wydawał decyzji w sprawie zakazu wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru organizatorów wyścigów konnych.

(dowód: akta kontroli str. 456, 458)

1.1.2. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących organizacji wyścigów konnych

1. W badanym okresie wyścigi konne urządzone były na czterech torach wyścigów konnych, zlokalizowanych w Warszawie i Wrocławiu (we wszystkich latach badanego okresu), w Sopocie (w latach 2009–2011) oraz Buczkowie-Dąbrówce (w 2012 r.).

Łączna liczba zorganizowanych dni wyścigowych na wszystkich torach w latach 2009–2011 sukcesywnie zwiększała się z 83 do 86 dni. Jednakże w 2012 r. zmniejszyła się do 70 dni, tj. o 18,6%. Przyczyną tej sytuacji był fakt, że w 2012 r. wyścigi konne nie były organizowane na torze w Sopocie z uwagi na wdrożony do realizacji projekt rewitalizacji tego zabytkowego toru. Ponadto zmniejszeniu uległa liczba dni wyścigowych zorganizowanych na torach w Warszawie (z 66 dni w 2011 r. do 56 dni w 2012 r.) i we Wrocławiu (odpowiednio z 16 do 13).

(dowód: akta kontroli str. 59-63)

W związku z powyższym w 2012 r. w porównaniu z 2011 r. zmniejszyła się również ogólna liczba urządzonych gonitw dla koni i kłusaków z 673 do 588 (tj. o 12,6%), ogólna liczba koni, które wzięły udział w gonitwach z 962 do 902 (tj. o 6,2%) oraz łączna rozegrana suma nagród w gonitwach koni i kłusaków z ok. 7,1 do ok. 5,8 mln zł (tj. o 18,4%).

(dowód: akta kontroli str. 59-63)

Liczba koni zgłoszonych do sezonu wyścigowego (zgodnie z art. 21 ustawy o wyścigach konnych⁵) kształtowała się w badanym okresie na zbliżonym poziomie i wynosiła: 1 220 w 2009 r., 1 180 w 2010 r., 1 336 w 2011 r. i 1 262 w 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 1627)

2. Do zadań PKWK należy m.in. ustalanie warunków rozgrywania gonitw oraz czuwanie nad ich przestrzeganiem (art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o wyścigach konnych). Klub realizuje swoje zadania m.in. przez sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących wyścigów konnych (art. 5 ust. 2 pkt 3 tej ustawy).

W PKWK nie wprowadzono wewnętrznych procedur postępowania lub uregulowań określających zasady sprawowania nadzoru na przestrzeganiem przepisów dotyczących wyścigów konnych, w tym procedur określających zasady przeprowadzania kontroli organizatorów wyścigów konnych i dokumentowania ich

⁵ Na warunkach określonych w § 35 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 23 sierpnia 2001 r. w sprawie ustalenia regulaminu wyścigów konnych (Dz.U. Nr 90, poz. 1006 ze zm.).

wyników. Nie określały tych procedur ani regulamin organizacyjny Klubu, ani zakresy obowiązków poszczególnych pracowników tej jednostki.

(dowód: akta kontroli str. 7-17, 1659)

W okresie objętym kontrolą PKWK przeprowadził kontrole u trzech organizatorów wyścigów konnych dotyczące spełniania przez te podmioty warunków wymaganych do organizacji wyścigów konnych, w tym posiadania: toru wyścigowego o wymaganych warunkach technicznych; zabezpieczenia finansowego dla właściwego przeprowadzania wyścigów oraz zatwierdzonych planów gonitw. Kontrole takie przeprowadzono: 7 września 2009 r. we Wrocławiu, 15 lutego 2010 r. w Warszawie oraz 11 lipca 2011 r. w Sopocie.

W wyniku kontroli stwierdzono, że organizatorzy posiadają zabezpieczenie finansowe dla właściwego prowadzenia wyścigów konnych oraz zatwierdzone plany gonitw. Nieprawidłowości lub uchybienia dotyczyły natomiast następujących spraw:

- we Wrocławiu stwierdzono brak oznaczeń 100, 200, 300 metrów od celownika wzdłuż prostej finiszowej i zobowiązano organizatora (WTWK-Partynice) do niezwłocznego usunięcia uchybienia,
- na Służewcu stwierdzono niespełnianie przez organizatora wyścigów (Totalizator) wymogu stawianego torom I kategorii, dotyczącego zapewnienia zadaszonej trybuny dla publiczności o pojemności 2 000 miejsc. Podano, że wymogi straży pożarnej i ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych nie pozwalają organizować na Trybunie głównej toru imprez masowych dla więcej niż 999 uczestników. W protokole kontroli zaznaczono, że „niezbędne jest usunięcie tej kolizji”.

Nie kierowano do organizatorów wystąpień pokontrolnych zawierających zalecenia pokontrolne.

(dowód: akta kontroli str. 49-51, 1496)

W PKWK nie było dokumentacji (w formie protokołów kontroli) dotyczącej przeprowadzenia kontroli sprawdzających wykonanie wydanych zaleceń. Dowodem świadczącym o przeprowadzeniu takiej kontroli we wrześniu 2010 r. we Wrocławiu były zapisy zamieszczone na delegacji służbowej wystawionej dla Prezesa Klubu, w których jako cel delegacji wskazano sprawdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych z 2009 r.

(dowód: akta kontroli str. 916, 918)

Prezes PKWK wyjaśniał m.in., że nie posiada dokumentacji z tej kontroli – byłaby ona zbędna. Dokumentem jest delegacja. Na bieżąco obowiązek kontroli przestrzegania przepisów prawa wyścigowego spoczywa na organizatorze wyścigów konnych i komisji technicznej na danym torze. Z reguły kontrole przeprowadzane przez PKWK ograniczają się do ewentualnych wpisów zaleceń pokontrolnych do książki kontroli i związane są z gwarancjami rozgrywania gonitw zgodnie z regulaminem wyścigów konnych. Gdyby jakiegokolwiek zalecenia nie zostały wykonane komisje techniczne, powoływane przez Prezesa PKWK, nie dopuściłyby do rozgrywania gonitw na danym torze wyścigowym.

(dowód: akta kontroli str. 916-920 i 1496)

3. Prezes PKWK zatwierdzał roczne plany wyścigów konnych na torach w Warszawie, Wrocławiu, Sopocie (z wyjątkiem 2012 r.) oraz Buczkowie-Dąbrówce (na sezon 2012) – stosownie do art. 20 ustawy o wyścigach konnych.

W wyniku analizy sezonu wyścigowego 2012 stwierdzono, że organizatorzy wyścigów konnych przed rozpoczęciem sezonu przedłożyli Prezesowi PKWK do

zatwierdzenia roczne plany wyścigów konnych, a wszelkie zmiany w planach gonitw były zatwierdzane przez Prezesa PKWK.

(dowód: akta kontroli str. 59-88)

W PKWK nie opracowano wewnętrznych procedur postępowania określających szczegółowe zasady postępowania przy rozpatrywaniu wniosków o zatwierdzenie tych planów. Z przebiegu postępowania nie sporządzono dokumentacji, co nie pozwala ustalić jakimi kryteriami kierowano się przy rozpatrywaniu przedmiotowych wniosków.

(dowód: akta kontroli str. 7-17, 456, 459, 1659)

Prezesa PKWK wyjaśniał m.in., że sprawdzenie rocznego planu gonitw przed zatwierdzeniem polegało na zbadaniu zgodności warunków rozegrania gonitw z regulaminem wyścigów konnych oraz porównaniu z wnioskiem o wpis do rejestru organizatorów w zakresie m.in. planowanej maksymalnej liczby gonitw. W przypadku toru na Służewcu sprawdzane było również czy plan jest zgodny z postanowieniami umowy dzierżawy. Wyrażenie zgody na przeprowadzenie gonitw dodatkowych oparte było wyłącznie o sprawdzenie zgodności warunków tych gonitw z regulaminem wyścigów konnych.

(dowód: akta kontroli str. 456-459)

4. W PKWK nie prowadzono wyodrębnionej ewidencji dotyczącej skarg wpływających do tej jednostki. Z wyjaśnień Prezesa PKWK i z informacji przekazywanych co roku przez do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w latach 2009–2011 wynika, że do Klubu nie wpłynęły żadne skargi i wnioski.

(dowód: akta kontroli str. 672, 786-791, 917)

W 2012 r. do Klubu wpłynęły cztery skargi trenerów dotyczące organizacji wyścigów konnych:

- skarga dotycząca nieskutecznego ogłoszenia dodatkowego wyścigu dla koni czystej krwi arabskiej została niezwłocznie przekazana do organizatora wyścigów – Totalizatora;
- skarga dotyczące niewłaściwego zachowania sędziego obserwatora (publiczny zarzut dopingowania konia) została niezwłocznie przekazana do Komisji Technicznej i Odwoławczej;
- skarga na zachowanie organizatora wyścigów konnych w sprawie rozliczeń przy wypłacie nagród za udział koni w gonitwie została niezwłocznie przekazana do właściwej Komisji Technicznej, jako wniosek trenera o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego;
- skarga w sprawie wyproszenia trenera z pomieszczenia, w którym odbywało się ważenie jeźdźców, z wnioskiem o umożliwienie osobom zainteresowanym kontrolowania wagi – w terminie 11 dni od dnia otrzymania pisma Prezes PKWK udzielił odpowiedzi skarżącemu, w której poinformował, że zgodnie z regulaminem wyścigów konnych w pomieszczeniu wyznaczonym dla sędziego u wagi mogą przebywać jeźdźcy przygotowujący się do gonitwy oraz trenerzy, których konie biorą udział w gonitwie.

(dowód: akta kontroli str. 796-797)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Pomimo stwierdzenia w wyniku kontroli przeprowadzonej 15 lutego 2010 r., że tor wyścigów konnych na Służewcu nie spełnia wymogu stawianego torom

I kategorii (na którym mogą być organizowane gonitwy międzynarodowe⁶), dotyczącego zapewnienia zadanej trybuny dla publiczności o pojemności 2 000 miejsc i zalecenia organizatorowi usunięcia tej nieprawidłowości, Prezes PKWK zatwierdzał roczne plany gonitw przedkładane przez organizatora wyścigów konnych na Służewcu (Totalizator) przewidujące organizację na tym torze gonitw międzynarodowych.

(dowód: akta kontroli str. 51-52, 60, 68-69, 84-88)

Prezes PKWK wyjaśnił m.in., że decyzje w sprawie kategorii toru podejmuje organizator wyścigów konnych na podstawie złożonego oświadczenia. Jeżeli PKWK w wyniku kontroli stwierdza, że tor nie spełnia warunków określonej kategorii oznacza to, że organizator ma obowiązek zlikwidować braki tak, aby możliwe było rozgrywanie gonitw zgodnie z zatwierdzonym planem gonitw.

(dowód: akta kontroli str. 1493)

W ocenie NIK Prezes PKWK przy zatwierdzaniu planów gonitw dla poszczególnych torów wyścigów konnych powinien kierować się m.in. posiadanymi informacjami odnośnie zapewnienia przez organizatora niezbędnej infrastruktury technicznej wymaganej do organizacji poszczególnych rodzajów gonitw, a nie tylko deklaracjami złożonymi w tym zakresie przez organizatora na etapie składania wniosku o wpis do rejestru organizatorów wyścigów konnych.

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

1. PKWK wpisując w 2012 r. Wrocławskie Centrum do rejestru organizatorów wyścigów konnych nie wykreślił równocześnie z tego rejestru WTWK-Partynice, pomimo że podmiot ten już nie istniał (został włączony do Wrocławskiego Centrum, który był jego następcą prawnym).

(dowód: akta kontroli str. 18-25)

Prezes PKWK wyjaśnił, że (w jego ocenie) Klub nie miał podstawy prawnej do podjęcia takiej decyzji. Argumenty wskazane w tych wyjaśnieniach wskazują na brak konsekwencji w działaniach PKWK, który w 2006 r. w zbliżonej sytuacji wykreślił z rejestru upadłą spółkę „Służewiec – Tory Wyścigów Konnych w Warszawie”.

(dowód: akta kontroli str. 456-458)

2. Pracownicy PKWK przeprowadzili 11 lipca 2011 r. kontrolę w Hipodrom Sopot sp. z o.o., podając w protokole kontroli jako podstawę przepisy art. 70 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej⁷ (kontrola przedsiębiorców wykonujących działalność regulowaną). Należy jednak zaznaczyć, że od 1 lipca 2011 r. przepisy tej ustawy nie mają zastosowania do prowadzenia działalności w zakresie organizacji wyścigów konnych⁸.

(dowód: akta kontroli str. 49)

⁶ Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla toru wyścigowego (Dz.U. Nr 269, poz. 2675 – uchylonego z dniem 19 października 2011 r.) oraz § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 września 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla toru wyścigowego (Dz.U. Nr 210, poz. 1254 – weszło w życie z dniem 19 października 2011 r.).

⁷ Dz.U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 ze zm.

⁸ Od 1 lipca 2011 r., w związku ze zmianami w ustawie o wyścigach konnych wprowadzonymi na podstawie art. 31 ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz.U. Nr 16, poz. 622 ze zm.), działalność w zakresie organizacji wyścigów konnych nie jest działalnością regulowaną.

3. W regulaminie organizacyjnym PKWK oraz w innych uregulowaniach wewnętrznych Klubu nie określono szczegółowych procedur określających wewnętrzne zasady i tryb postępowania tej jednostki przy zatwierdzaniu rocznych planów gonitw, wyrażaniu zgody na gonitwy dodatkowe, sprawowaniu nadzoru nad wyścigami, w tym przeprowadzania kontroli organizatorów wyścigów.

(dowód: akta kontroli str. 7-8, 13-17, 456, 458, 1659)

Prezes PKWK wyjaśnił, że (w jego ocenie) Klub nie posiada upoważnień ustawowych do regulowania ww. kwestii, a dodatkowe regulacje nie są potrzebne, gdyż wystarczające są procedury określone w ustawie o wyścigach konnych oraz w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej (która do 1 lipca 2011 r. miała zastosowanie do przedmiotowych spraw).

(dowód: akta kontroli str. 456, 458)

Odnosząc się do tych wyjaśnień należy zaznaczyć, że przepisy ustawy o wyścigach konnych nie precyzują jakie szczegółowe czynności powinny być podejmowane przez Klub w ramach realizacji zadania dotyczącego sprawowania nadzoru nad wyścigami oraz przy rozpatrywaniu wniosków o zatwierdzenie planów gonitw.

1.2. Realizacja zadań dotyczących wydawania pozwoleń (zezwoleń) i licencji wskazanych w ustawie o wyścigach konnych oraz przeprowadzania szkoleń i egzaminów

1.2.1. Wydawanie licencji, pozwoleń i zezwoleń

Zgodnie z art. 9 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy o wyścigach konnych, do zadań Prezesa PKWK należy m.in. nadawanie uprawnień, udzielanie licencji trenerom, jeźdźcom (powożącym) i sędziom wyścigowym oraz udzielanie pozwoleń na kierowanie stajnią wyścigową.

W badanym okresie Prezes PKWK wydał ogółem 196 licencji na trenowanie koni, 35 licencji na trenowanie klusaków, 286 licencji dla jeźdźców, 85 licencji na powożenie koni, 176 licencji na pełnienie funkcji sędziego wyścigowego oraz cztery zezwolenia (pozwolenia) na kierowanie stajnią wyścigową.

Wpływy Klubu z tytułu opłat za wydanie licencji i innych zezwoleń przewidzianych w ustawie o wyścigach konnych wyniosły w badanym okresie ogółem 706,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 152-157, 169-188, 1072, 1031, 1103 i 1130-1147)

W wyniku szczegółowej kontroli 17 postępowań prowadzonych w tych sprawach⁹ stwierdzono, że Prezes PKWK udzielał licencji/zezwoleń (pozwoleń) zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2001 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na kierowanie stajnią wyścigową, licencji na trenowanie koni, dosiadanie (powożenie) koni oraz pełnienie funkcji sędziego wyścigowego¹⁰ (do 30 czerwca 2011 r.) oraz rozdziału 3a ustawy o wyścigach konnych (od 1 lipca 2011 r.).

(dowód: akta kontroli str. 158-168, 189-253 i 921-926)

⁹ Kontrolą objęto jedno zezwolenie z 2011 r. i jedno pozwolenie (z 2012 r.) na kierowanie stajnią wyścigową, cztery licencje na trenowanie koni, cztery licencje na dosiadanie koni i cztery licencje na powożenie koni (po jednej licencji z lat 2009–2012) oraz trzy licencje na pełnienie funkcji sędziego wyścigowego.

¹⁰ Dz.U. Nr 90, poz. 1007 (uchylone 1 lipca 2011 r.).

W wyniku badania próby stwierdzono, że PKWK pobierał należne opłaty za udzielone licencje i zezwolenia (pozwolenia) w wysokości określonej w kolejnych rozporządzeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wysokości opłat z tytułu organizowania wyścigów konnych oraz uczestnictwa w tych wyścigach¹¹. Opłaty dokonywane były przed datą wydania licencji/zezwoleń. Nie stwierdzono występowania należności Klubu z tego tytułu.

(dowód: akta kontroli str. 159 i 191)

Nie stwierdzono przypadków wydania przez Prezesa PKWK decyzji o odmowie udzielenia zezwolenia (pozwolenia) lub licencji w latach 2009–2012. Jedynie w jednym przypadku Prezes Klubu wydał, na wniosek strony, decyzję o uchyleniu licencji na trenowanie koni w związku z wystąpieniem wnioskodawcy o licencję czeską (decyzja z 19 października 2010 r.).

(dowód: akta kontroli str. 254-255)

1.2.2. Przeprowadzanie szkoleń i egzaminów

Zgodnie z art. 9 ust. 3 pkt 7 ustawy o wyścigach konnych, Prezes PKWK organizował w badanym okresie szkolenia, powoływał komisje egzaminacyjne oraz przeprowadzał egzaminy ze znajomości przepisów o wyścigach konnych dla osób ubiegających się o udzielenie licencji na trenowanie lub dosiadanie (powożenie) koni, licencji na pełnienie funkcji sędziego wyścigowego oraz o zezwolenie (pozwolenie) na kierowanie stajnią wyścigową.

(dowód: akta kontroli str. 397, 416-417 i 438, 1660-1661)

W wyniku badania dokumentacji szkoleń przeprowadzonych dla osób ubiegających się o uzyskanie licencji trenera koni wyścigowych oraz na sędziego wyścigowego ustalono m.in., że:

- PKWK w 2012 r. nie organizował szkoleń tego rodzaju, a w latach 2009–2011 organizował szkolenia jeden raz w roku;
- ogłoszenia o szkoleniach dla kandydatów na trenerów i sędziów wyścigowych, udostępniane na stronie internetowej Klubu, zawierały informacje dotyczące programu i godzinowego planu zajęć, bezpłatnego egzaminu wstępnego i jego zakresu, wysokości opłat za szkolenie i egzamin końcowy;
- z przebiegu szkoleń nie była opracowywana, przez osoby je przeprowadzające, żadna dokumentacja (w tym m.in. nie prowadzono list obecności);
- w ramach szkoleń dla kandydatów na trenerów każdy z uczestników zobowiązany był do napisania pracy z zakresu wiedzy o zawodzie trenera koni wyścigowych (prace te, wraz z wynikami egzaminów wstępnych, znajdowały się w dokumentacji PKWK).

(dowód: akta kontroli str. 262-278, 362)

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym PKWK prowadzenie szkoleń specjalistycznych dla kandydatów na sędziów wyścigowych należało do zadań Wydziału Organizacyjnego, a pozostałych szkoleń – do zadań Wydziału Spraw Hodowlanych i Wyścigowych.

(dowód: akta kontroli str. 13-15)

Według wyjaśnień Kierownika Wydziału Organizacyjnego oraz Kierownika Wydziału Spraw Hodowlanych i Wyścigowych przyczyną nieprzeprowadzenia w 2012 r.

¹¹Tj. w rozporządzeniu z dnia 30 sierpnia 2004 r. (które obowiązywało do 31 grudnia 2011 r.) oraz następnie w rozporządzeniu z 23 września 2011 r. (które weszło w życie 1 stycznia 2012 r.).

szkoleń dla kandydatów na trenerów koni i sędziów wyścigowych był brak wystarczającej liczby osób zainteresowanych.

(dowód: akta kontroli str. 1521, 1523 i 1527, 1529)

W latach 2009–2011 do egzaminów dla osób ubiegających się o uzyskanie uprawnień:

- trenerów koni przystąpiło łącznie 27 osób, z czego uprawnienia uzyskało 14 osób;
- sędziego wyścigowego przystąpiło łącznie 29 osób, z czego uprawnienia uzyskało 12 osób.

Egzaminy prowadzone były przez komisje egzaminacyjne powoływane corocznie przez Prezesa PKWK w drodze zarządzenia. W skład komisji wchodziło od 3 do 6 osób – w przypadku egzaminów dla kandydatów na trenerów koni oraz od 6 do 8 osób – w przypadku egzaminów dla kandydatów na sędziów wyścigowych.

W zarządzeniach Prezesa PKWK w sprawie powołania komisji egzaminacyjnych określono zasady egzaminu planowanego do przeprowadzenia, jego formę (egzamin ustny oraz praktyczny), sposób ustalenia wyniku egzaminu przez komisję (komisja rozstrzyga większością głosów) oraz sposób jego udokumentowania (z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, który powinien zawierać informacje dotyczące daty i miejsca przeprowadzenia egzaminu, składu komisji, listę osób przystępujących do egzaminu, wyników egzaminu i głosowania komisji).

W protokołach z przeprowadzonych egzaminów wyszczególniono wszystkie wymagane informacje, określone w przedmiotowych zarządzeniach Prezesa Klubu.

(dowód: akta kontroli str. 262-278, 362, 1660-1661)

Koszty organizacji szkoleń i egzaminów finansowane były ze środków funduszu szkoleniowego Klubu zgodnie z postanowieniami § 6 ust. 5 Statutu PKWK stanowiącego załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 sierpnia 2001 r. w sprawie jego nadania¹². Na 30 listopada 2012 r. na rachunku funduszu szkoleniowego znajdowała się kwota 30,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 365-370)

W badanym okresie do PKWK nie były kierowane skargi dotyczące sposobu przeprowadzania szkoleń i egzaminów.

(dowód: akta kontroli str. 796-797)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

W ogłoszeniach o organizacji szkoleń dla kandydatów na trenerów koni wyścigowych podawano, że po zaliczeniu egzaminu teoretycznego osoby mogą przed egzaminem praktycznym odbyć płatny trzymiesięczny staż w stajniach służewieckich trenerów (koszt 300 zł za miesiąc od osoby). W ogłoszeniach tych wymieniono z imienia i nazwiska czworo trenerów, z których jeden powoływany był przez Prezesa PKWK w skład każdej komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminów dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień do trenowania koni galopem.

(dowód: akta kontroli str. 281-282, 297-300, 333-339 i 361-362)

Kierownik Wydziału Spraw Hodowlanych i Wyścigowych wyjaśnił, że staż nie jest obowiązkowy, a jedynie opcjonalny i zapewne niektórzy uczestnicy korzystają z tej

¹² Dz.U. Nr 101, poz. 1103 ze zm.

możliwości, ale PKWK nie posiada szczegółowych informacji na ten temat. Wskazani przez PKWK trenerzy wybrani zostali z uwagi na osiągnięcia zawodowe, wieloletnie doświadczenie oraz umiejętności dydaktyczne.

(dowód: akta kontroli str. 1529)

Zdaniem NIK proponowanie przeprowadzenie stażu dla kandydata na trenera koni u osoby, która jest jednocześnie członkiem komisji egzaminacyjnej czyni sytuację mało klarowną, mogącą wywołać wrażenie stronniczości lub interesowności.

1.3. Wykonywanie przez PKWK innych wybranych zadań związanych z organizacją i sprawowaniem nadzoru nad wyścigami konnymi

Opis stanu
faktycznego

1.3.1. Zgodnie z postanowieniami art. 9 ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy o wyścigach konnych, Prezes PKWK corocznie powoływał komisje techniczne i sędziów technicznych oraz komisję odwoławczą dla wszystkich torów wyścigowych, dla których organizowane były wyścigi konne.

(dowód: akta kontroli str. 374-387)

Prezes PKWK dokonywał wyboru członków Komisji Odwoławczej oraz komisji technicznych oraz sędziów technicznych, opierając się na wnioskach składanych przez organizatorów wyścigów konnych oraz rekomendacjach przekazywanych przez Radę PKWK na podstawie art. 8 ust. 4 pkt 3 ustawy o wyścigach konnych.

(dowód: akta kontroli str. 388-392)

W sporządzanych corocznie sprawozdaniach z działalności PKWK, w części dotyczącej omówienia wykonywania przez tę jednostkę zadań w zakresie nadzoru nad orzecznictwem komisji technicznych oraz Komisji Odwoławczej, zamieszczano informacje dotyczące m.in. liczby orzeczeń wydanych przez te komisje, rodzajów stwierdzonych przewinień oraz liczb i rodzajów kar dyscyplinarnych nałożonych na jeźdźców, trenerów i właścicieli koni.

(dowód: akta kontroli str. 404, 424-425 i 442-443)

Według wyjaśnień Prezesa PKWK oraz Kierownika Wydziału Organizacyjnego Klubu nadzór nad orzecznictwem komisji technicznych, określony w art. 5 ust. 2 pkt 9 ustawy o wyścigach konnych, polegał na formalno-prawnym sprawdzeniu działania zarówno komisji technicznych i Komisji Odwoławczej. Nadzór PKWK nie dotyczył merytorycznych treści zawartych w orzeczeniach i postanowieniach tych komisji.

(dowód: akta kontroli str. 1487, 1520, 1522, 1524-1525)

1.3.2. Zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt. 10 ustawy o wyścigach konnych, Prezes PKWK sporządzał corocznie listy osób uprawnionych do pełnienia funkcji dyżurnych lekarzy medycyny i weterynarii na poszczególnych torach wyścigowych. W listach tych wskazywano również lekarzy uprawnionych do identyfikacji koni i pobierania prób do badań dopingowych na danym torze wyścigowym. Listy lekarzy sporządzane były w oparciu o propozycje przekazywane do PKWK przez organizatorów wyścigów konnych.

(dowód: akta kontroli str. 371-373, 375-380)

Nie stwierdzono przypadków skarg na sposób wykonywania przez osoby wyznaczone przez Prezesa PKWK zadań dotyczących identyfikacji koni.

(dowód: akta kontroli str. 796-797)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W sporządzonych przez Prezesa PKWK w latach 2010–2011 listach osób uprawnionych do pełnienia na torze Hipodrom Sopot funkcji lekarzy dyżurnych wymieniono jedynie lekarza weterynarii. Nie wskazano żadnych osób uprawnionych do wykonywania na tym torze funkcji lekarzy medycyny, pomimo wymogów określonych w art. 5 ust. 2 pkt 10 ustawy o wyścigach konnych.

(dowód: akta kontroli str. 371-373)

Prezes PKWK wyjaśnił, że przed początkiem sezonu 2010 i 2011 Spółka Hipodrom Sopot przedstawiła informację o medycznym zabezpieczeniu organizowanych gonitw przez karetkę Pogotowia Ratunkowego wraz z lekarzem, którego nazwisko miało być podane przed rozpoczęciem wyścigów. Mimo monitów telefonicznych i mailowych o uzupełnienie tej informacji, nie została ona przedstawiona do wiadomości PKWK.

(dowód: akta kontroli str. 671, 720-723)

Prezes Zarządu Hipodrom Sopot sp. z o.o. podała, że opieka lekarska została zapewniona, a informacje nie zostały przekazane do Prezesa PKWK z powodu natłoku spraw organizacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 106)

1.4. Wykonywanie przez PKWK zadań dotyczących ustalania warunków organizacji wyścigów konnych oraz wspierania ich rozwoju

Opis stanu
faktycznego

1.4.1. Stosownie do art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy o wyścigach konnych, PKWK realizuje swoje zadania m.in. poprzez inicjowanie i opiniowanie rozwiązań prawnych dotyczących wyścigów konnych.

Podejmowane przez PKWK działania w tym zakresie, w latach objętych kontrolą, obejmowały m.in.:

- wskazanie w piśmie z 30 października 2009 r. skierowanym do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie przygotowywanego projektu tzw. ustawy hazardowej, na możliwe zagrożenia dla hodowli koni rasowych wynikające z wprowadzenia w tej ustawie ewentualnej podwyżki podatku od zakładów wzajemnych na wyścigi konne.
- sprzeciwienie się, w pismach z 18 marca oraz 5 maja 2010 r. skierowanych odpowiednio do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwa Gospodarki, części planowanych zmian w ustawie o wyścigach konnych, których wprowadzenie przewidywał projekt ustawy o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców. Prezes PKWK m.in. oponował przeciw wprowadzeniu rozwiązań eliminujących obowiązek uzyskania zatwierdzenia przez Prezesa Klubu rocznego planu gonitw wskazując, że wprowadzenie takiej zmiany uniemożliwi PKWK wykonywanie ustawowych zadań dotyczących m.in. ustalania warunków rozgrywania gonitw i czuwania nad ich przestrzeganiem. Zwrócił się ponadto o przywrócenie w ustawie o wyścigach konnych przepisów umożliwiających prowadzenie działalności w zakresie organizacji wyścigów konnych również przez podmioty niebędące przedsiębiorcami.

- zgłoszenie uwag do projektu rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla toru wyścigowego – w piśmie z 2 czerwca 2011 r. skierowanym do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Prezes Klubu zwrócił się o zmianę zapisów zamieszczonych w załącznikach Nr 1 i 2 do rozporządzenia określających wymaganą infrastrukturę torów wyścigów konnych, poprzez m.in. obniżenie z 2 000 do 1 500 wymaganego limitu zadaszonych miejsc na trybunach dla publiczności, którymi powinien dysponować tor kategorii I oraz dodanie zapisu, że jedno zadaszone miejsce odpowiada 1 m² zadaszonej powierzchni.

(dowód: akta kontroli str. 460-475, 1497-1498)

1.4.2. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o wyścigach konnych, do zadań PKWK należy m.in. działanie na rzecz rozwoju wyścigów konnych. W art. 5 ust. 2 pkt 18 tej ustawy wskazano, że Klub realizuje swoje zadania m.in. przez promocję wyścigów konnych.

PKWK wspierał rozwój wyścigów konnych poprzez fundowanie nagród w ramach gonitw rozgrywanych na wszystkich torach, na których w latach 2009–2012 organizowane były wyścigi konne. Środki finansowe z przeznaczeniem na nagrody przekazywane były organizatorom wyścigów konnych na podstawie zawieranych umów i porozumień. Dotyczyły one zarówno dofinansowania wypłaty nagród we wskazanych w umowach (porozumieniach) gonitwach, jak i sfinansowania dodatkowych nagród dla koni hodowli polskiej oraz wypłaty tzw. „nagród startowych” dla właścicieli koni za start koni rasowych w gonitwach.

Wydatki PKWK na ten cel kształtowały się w poszczególnych latach badanego okresu następująco: 2009 r. ok. 349,1 tys. zł; 2010 r. ok. 559,7 tys. zł; 2011 r. ok. 588,0 tys. zł, w 2012 r. (wg stanu na 31 października) ok. 658,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1034, 1074, 1106, 1192-1275)

Pozostałe wydatki Klubu na promocję wyścigów konnych i reklamę kształtowały się w poszczególnych latach badanego okresu następująco: w 2009 r. ok. 34,9 tys. zł; w 2010 r. ok. 87,7 tys. zł; w 2011 r. ok. 179,7 tys. zł; w 2012 r. (do 31 października) ok. 64,7 tys. zł. Środki te wydatkowane zostały przez PKWK m.in. na: sponsorowanie Dni Polskich na torze wyścigów konnych w Pardubicach, uczestnictwo w targach International Hunting and Equestrian Exhibition Abu Dhabi (własne stoisko z promocją polskiej hodowli koni arabskich), produkcję filmu dokumentalnego oraz wykonanie folderów. Klub współpracował z czasopismami specjalistycznymi, takimi jak „Koń Polski” oraz z prasą codzienną, która informowała o wyścigach konnych w Polsce (m.in. „Życie Warszawy”, „Rzeczpospolita”). PKWK prowadził ponadto stronę internetową zawierającą informacje o działalności Klubu.

(dowód: akta kontroli str. 398, 417-418, 439, 1034, 1074, 1106, 1206-1219, 1241, 1247-1275)

W sporządzanych przez PKWK corocznych sprawozdaniach z działalności zamieszczano m.in. informacje i analizy dotyczące działalności Klubu w danym roku, w tym realizacji poszczególnych zadań ustawowych, współpracy z organizacjami międzynarodowymi. Zamieszczano w nich również informacje i analizy dotyczące hodowli koni rasowych i organizacji wyścigów konnych w Polsce (obejmujące m.in. przedstawienie tendencji w zakresie zmiany liczby koni zgłaszanych do sezonu, liczby klaczy – matek w hodowli, liczby wyźrebień oraz liczby właścicieli i hodowców koni wyścigowych).

(dowód: akta kontroli str. 398-403, 417-424, 439-441, 450-455)

Prezes PKWK podał, że Klub jako członek międzynarodowych organizacji wyścigowych, uczestniczy w opracowaniach i analizach dotyczących organizacji i zasad funkcjonowania wyścigów konnych zarówno w Polsce, jak i na terenie innych krajów. Opracowania te i analizy są wykorzystywane zarówno do ewentualnych zmian w regulaminach wyścigów konnych, jak i w układaniu programów selekcyjnych gonitw.

(dowód: akta kontroli str. 1495, 1497, 1500-1519)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.5. Wykonywanie przez PKWK zaleceń sformułowanych w wyniku kontroli lub audytów

Opis stanu
faktycznego

1.5.1. W 2009 r. Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt przeprowadziło dwie kontrole, których przedmiotem była realizacja przez Klub w 2008 r. zadań w zakresie oceny wartości użytkowej koni arabskich czystej krwi, pełnej krwi angielskiej, półkrwi i klusaków oraz prowadzenia Polskiej Księgi Koni Pełnej Krwi Angielskiej. W wyniku tych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt przeprowadziły w PKWK kontrole, których przedmiotem było wykorzystanie środków dotacji z budżetu państwa na realizację zadań (wyniki tych kontroli omówione są w dalszej części wystąpienia pokontrolnego).

(dowód: akta kontroli str. 798-800)

1.5.2. W skład struktury organizacyjnej PKWK wchodzi stanowisko pracy do spraw audytu i kontroli wewnętrznej. Przedmiotem dwóch badań audytowych przeprowadzanych w latach 2009–2010 była realizacja przez Klub zadań wynikających z art. 5 ustawy o wyścigach konnych, dotyczących pełnienia funkcji regulatora wyścigów konnych w Polsce. W wyniku tych badań nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości, a sformułowane przez audytora rekomendacje dotyczyły poprawnego dokumentowania formalno-prawnego podejmowanych w PKWK decyzji.

(dowód: akta kontroli str. 13-17, 877-911)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹³ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

2. Sprawowanie nadzoru nad realizacją przez Totalizator umowy dzierżawy nieruchomości zespołu torów wyścigów konnych na Służewcu w Warszawie

Opis stanu
faktycznego

2.1. Na podstawie art. 12 ustawy o wyścigach konnych PKWK powierzono wykonywanie niezbywalnego prawa własności oraz innych praw rzeczowych na rzecz Skarbu Państwa w stosunku do nieruchomości toru wyścigów konnych na Służewcu.

¹³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

Całością nieruchomości Toru Służewieckiego zarządzał w badanym okresie Totalizator, w ramach realizacji umowy dzierżawy z 14 maja 2008 r.

Przekazanie nieruchomości na rzecz Totalizatora nastąpiło na podstawie protokołów zdawczo odbiorczych z 20 maja 2008 r. oraz 5 stycznia 2009 r. PKWK, zgodnie z postanowieniami umowy, wydierżawia od Totalizatora Sportowego, z przeznaczeniem na cele biurowe, część pomieszczeń (o powierzchni ok. 300 m²) znajdujących się na pierwszym piętrze budynku biurowego.

(dowód: akta kontroli str. 479-501 i 508-581)

2.2. Ustalono, że nieruchomości wydierżawione przez PKWK Totalizatorowi były w badanym okresie wykorzystywane przez ten podmiot zgodnie z przeznaczeniem. Totalizator wywiązywał się z postanowień umowy dzierżawy dotyczących organizacji wyścigów konnych, m.in. urządzając na tym terenie wyścigi konne w wymiarze nie mniejszym niż określony w tej umowie oraz ustanawiając stosowne zabezpieczenie na poczet ewentualnych roszczeń dotyczących ustalonej puli nagród w organizowanych gonitwach.

(dowód: akta kontroli str. 60, 494-495, 1628-1647)

Rozliczenia czynszu dzierżawnego Totalizatora na rzecz PKWK odbywały się zgodnie z postanowieniami umowy dzierżawy [...]¹⁴.

(dowód: akta kontroli str. 587-601)

2.3. W wyniku oględzin przeprowadzonych 18 i 19 października 2012 r. przez kontrolerów NIK stwierdzono, że poszczególne obiekty położone na terenie nieruchomości toru wyścigów konnych na Służewcu znajdowały się w różnicowanym stanie technicznym. W bardzo dobrym stanie technicznym był wyremontowany w 2011 r. „Kompleks Siodlarnia”. W dobrym stanie był tor wyścigowy główny. W gorszym (ale zadawalającym) stanie technicznym były m.in. następujące obiekty:

- Trybuna główna (I) – na zewnętrznej ścianie trybuny występowały ubytki tynku, płytek, rysy, złuszczone farba, pęknięcie w ścianie budynku z przesunięciem, w środku i na stolarcie okiennej (stalowej) ślady korozji, ubytki w oszkleniu, ubytki tynku i złuszczenia farby na klatkach schodowych;
- budynek biurowy z numeratorem i łącznik pomiędzy tarasem Trybuny głównej i budynkiem biurowym – stwierdzono rysy, uszkodzenia tynku w pomieszczeniu, w którym znajduje się numerator i uszkodzenia betonu na tarasie zewnętrznym);
- budynek Totalizatora – na zewnętrznej elewacji występowały ubytki tynku;
- wieża sędziowska (bomba) – stwierdzono występowanie zacieków, pleśni, zardzewiałych elementów metalowych w środku budynku;
- szpital dla koni – zawilgocenia i pleśń na zewnętrznej elewacji (w środku dobry stan techniczny);
- Trybuna mała dżokejska – złuszczenia na elewacji, wewnątrz zawilgocenia, złuszczone farba.

¹⁴ Wyłączono informację stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm. Dalej, uodip) w związku z art. 11 ust 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm. Dalej, uoznk). Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie PKWK.

W złym stanie technicznym były m.in. budynki stajni oraz budynki zespołu stajenno-mieszkalnego – dziurawe i przeciekające dachy (pokryte eternitem), odpadające, zawilgocone tynki, wewnątrz brudne ściany, zły stan urządzeń sanitarnych. Natomiast w bardzo złym stanie technicznym znajdowały się nieużytkowane obiekty Trybuny II i III, przy czym wszystkie te obiekty były w złym stanie technicznym jeszcze przed ich wydzierżawieniem przez Totalizator¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 554-565, 582-585)

W toku kontroli nie przedstawiono dokumentacji potwierdzającej korzystanie przez PKWK z uprawnień określonych w umowie dzierżawy dotyczących dokonywania oględzin Przedmiotu Dzierżawy i przedstawianie Totalizatorowi ewentualnych pisemnych uwag w przypadku stwierdzenia naruszeń postanowień umowy dzierżawy.

(dowód: akta kontroli str. 493, 1494, 1496)

Prezes PKWK wyjaśnił, że pracownicy Klubu korzystali z tego uprawnienia sprawdzając bieżące wykonywanie postanowień umowy dzierżawy, w tym w szczególności wykonania remontów finansowanych przez PKWK.

(dowód: akta kontroli str. 1496)

2.4. Planowanie, finansowanie i rozliczanie wydatków ponoszonych przez Totalizator na remonty, których źródłem finansowania były środki potrącone z czynszu należnego PKWK, odbywało się zgodnie z zasadami określonymi w umowie dzierżawy.

(dowód: akta kontroli str. 487-489, 602-659, 668)

Nieprzedstawienie przez Totalizator do akceptacji przez PKWK planu remontów na 2012 r. wynikało, wg wyjaśnień Prezesa Klubu z wykorzystania przez tę jednostkę we wcześniejszych latach całego limitu środków, które mogły być potrącone na ten cel z czynszu dzierżawnego należnego PKWK.

(dowód: akta kontroli str. 671)

PKWK wyegzekwował od Totalizatora zwrot kwoty 219,5 tys. zł (potrąconej z czynszu) niewykorzystanej przez tę jednostkę na sfinansowanie prac remontowych w pierwszym trzyletnim okresie rozliczeniowym (tj. do końca 2010 r.)

(dowód: akta kontroli str. 621-624)

Zgodnie z dokumentacją rozliczeniową prace sfinansowane przez Totalizator ze środków potrąconych z czynszu obejmowały m.in.: remont Trybuny głównej (w 2008 r.); remont toru roboczego (w 2009 r.); remonty kominów i kanalizacji w budynkach mieszkalnych (w 2010 r.); remont i częściową przebudowę obiektów zespołu Siodlarni (w 2011 r.). Ze środków tych sfinansowano ponadto opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej dla prac remontowo-modernizacyjnych dotyczących Trybuny II.

(dowód: akta kontroli str. 602-620, 625-659, 668 i 1533-1549)

Kierownik Biura Zarządu Totalizatora Tadeusz Petruczeńko w informacji dla kontrolera NIK podał, że poniesione przez tę jednostkę w latach 2008–2012 (do 31 października) wydatki na remonty obiektów budowlanych położonych na terenie dzierżawionych nieruchomości wyniosły łącznie ok. 14,7 mln zł, z czego Totalizator ze środków własnych sfinansował wydatki w kwocie ok. 7,7 mln zł.

(dowód: akta kontroli str. 142, 144)

¹⁵ Jak wynika m.in. z informacji zamieszczonych w operacie szacunkowym z 21 kwietnia 2008 r.

2.5. PKWK nie otrzymywał do akceptacji wieloletnich planów działań Totalizatora w zakresie prowadzenia prac remontowo-modernizacyjnych dotyczących poprawy stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym obiektów wchodzących w skład infrastruktury toru wyścigów konnych (tzw. Przedmiotu Dzierżawy I). Obowiązku przedstawiania takich planów nie przewidziano w umowie dzierżawy.

Z powyższych względów PKWK nie otrzymywał także do akceptacji planów Totalizatora dotyczących sposobu zagospodarowania nieruchomości zaliczanych do tzw. Przedmiotu Dzierżawy II, w stosunku do których Totalizator, zgodnie z umową dzierżawy, uprawniony był do opracowania i realizacji własnej koncepcji ich zagospodarowania.

(dowód: akta kontroli str. 479-500, 1487)

2.6. Do czasu zakończenia niniejszej kontroli nie dokonywano zmian w umowie dzierżawy, a jedynie PKWK zawarł z Totalizatorem trzy porozumienia dotyczące interpretacji lub uszczegółowienia zasad realizacji umowy.

(dowód: akta kontroli str. 502-507, 1494-1496)

Pismem z 6 kwietnia 2011 r. Totalizator zwrócił się do Prezesa PKWK z prośbą o przystąpienie do negocjacji w sprawie zmian postanowień umowy dzierżawy, w zakresie zagadnień dotyczących: wysokości stawki czynszu dzierżawnego, modyfikacji zasad partycypacji w wydatkach na remonty obiektów budowlanych, a także zasad zwrotu i rozliczania nakładów poniesionych na każdy z przedmiotów dzierżawy.

W odpowiedzi z 5 maja 2011 r. Prezes PKWK, wskazał m.in., że w rozumieniu Klubu przedstawione propozycje nie zmierzają do rozwoju wyścigów konnych. Wymienił ponadto główne działania niezbędne do podjęcia przez Totalizator i podległe mu podmioty, które w ocenie PKWK warunkują rozwój wyścigów konnych, takie m.in. jak:

- oświetlenie toru wyścigowego tak, aby gonitwy mogły być rozgrywane w godzinach popołudniowych i wieczornych;
- modernizacja Trybuny środkowej (II);
- poprawa warunków w stajniach wyścigowych i na torze roboczym;
- organizowanie imprez towarzyszących wyścigom;
- zwiększanie liczby gonitw i dni wyścigowych wraz ze wzrostem ilości koni zgłoszonych do sezonu.

(dowód: akta kontroli str. 738-744)

Członek Zarządu Totalizatora Grzegorz Sołtysiński, przy piśmie z 26 maja 2011 r., (nawiązując do ustaleń pojętych na spotkaniu zespołu negocyjnego z 24 maja 2011 r.) przekazał Prezesowi PKWK kopię Nowelizacji Strategii Rozwoju Wyścigów Konnych na Służewcu, przyjętej do realizacji uchwałą Zarządu Totalizatora z 25 marca 2011 r. W dokumencie tym, odnosząc się do zagadnienia dotyczącego rewitalizacji obiektów związanych bezpośrednio z organizacją imprez sportowych (w związku z szacowanymi wysokimi kosztami tych prac – ok. 65 mln zł), zaproponowano m.in. rozważenie możliwości renegocjacji umowy dzierżawy w celu zabezpieczenia interesów Totalizatora. Jako uzasadnienie takiej propozycji wskazano na fakt, że będą to inwestycje w obce środki trwałe, niemożliwe do rozliczenia w ramach określonych w tej umowie limitów środków potrącanych z czynszu dzierżawnego na finansowanie prac remontowych (m.in. z uwagi na wysokość planowanych do poniesienia kosztów z tym związanych oraz modernizacyjny charakter części planowanych do przeprowadzenia prac).

(dowód: akta kontroli str. 700-718)

W piśmie z 21 października 2011 r. Prezes PKWK, odnosząc się do zgłaszanych przez Totalizator kolejnych propozycji dotyczących wprowadzenia zmian postanowień umowy dzierżawy, wskazał m.in., że jednostka ta nie może partycypować w kosztach nakładów inwestycyjnych ani modernizacyjnych wykonywanych przez inne podmioty, ponieważ podlega ustawie o finansach publicznych i dysponuje środkami publicznym. Podał, że w opinii PKWK jedyną propozycją do negocjacji w sprawie podpisania aneksu mogło być wyłączenie z przedmiotu dzierżawy budynku biurowego na rzecz PKWK, który przejąłby obowiązki związane z remontem tego budynku oraz kosztami jego utrzymania.

(dowód: akta kontroli str. 745-754, 766-776)

Do czasu zakończenia kontroli NIK prowadzone negocjacje nie zakończyły się podpisaniem aneksu do umowy. Ich efektem były tylko zawarte porozumienia interpretujące i uszczegółowiające zapisy umowy dzierżawy, o których była mowa wyżej. Zawarto również porozumienie określające zobowiązania stron w sprawie działań, które powinny być podjęte w celu wprowadzenia zmian w umowie dzierżawy dotyczących ustalania puli nagród w gonitwach, którą powinien dysponować Totalizator.

(dowód: akta kontroli str. 502-507, 734-739, 756-765, 1494-1496)

2.7. Realizacja umowy dzierżawy zawartej przez PKWK z Totalizatorem nie była w badanym okresie kontrolowana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi lub inne jednostki zewnętrzne.

(dowód: akta kontroli str. 798-800)

Wywiązywanie się przez Totalizator z postanowień umowy dzierżawy nieruchomości toru wyścigów konnych na Służewcu było w badanym okresie przedmiotem pięciu badań audytowych.

Zgłaszane w wyniku tych audytów rekomendacje audytora wewnętrznego dotyczyły doprecyzowania (aktem notarialnym) niektórych zapisów umowy dzierżawy, w tym w szczególności zapisów dotyczących partycypacji PKWK w finansowaniu remontów prowadzonych przez Totalizator (sprawozdania z audytu z 31 grudnia 2009 r., 31 lipca 2010 r. i 30 czerwca 2011 r.).

W sprawozdaniu z 31 grudnia 2011 r. z czynności sprawdzających realizację tych rekomendacji audytor podał m.in., że do uściślenia zapisów umowy nie doszło, przede wszystkim z uwagi na poważne różnice merytoryczne stron co do zakresu udziału PKWK w dofinansowaniu remontów prowadzonych przez Totalizator, który chciałby, aby Klub przejął na siebie istotną część kosztów remontów. PKWK nie może się na to zgodzić, nie tylko z braku możliwości prawnych (jednostka finansów publicznych), ale i finansowych. Klub nie może zaciągnąć na te wydatki kredytu, a wolne środki finansowe wolałby wykorzystywać na wspieranie hodowli koni ras szlachetnych.

(dowód: akta kontroli str. 835-838, 849-852, 863, 872-882, 896-902)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W trakcie oględzin przeprowadzonych 18 i 19 października 2012 r. stwierdzono m.in. zły stan techniczny części obiektów położonych na wydzierżawionym Totalizatorowi. Dotyczy to m.in. obiektów Trybuny II i III, które z uwagi stopień

zniszczenia nie nadawały się do użytkowania. Stan tych obiektów nie uległ poprawie od czasu poprzedniej kontroli NIK.

(dowód: akta kontroli str. 582-585)

Prezes PKWK wyjaśnił, że Klub bezpośrednio zwracał Totalizatorowi uwagę na niedostateczne tempo, zakres i stopień zaangażowania finansowego w przeprowadzane remonty. Podczas kilkunastu spotkań dotyczących renegotjacji umowy zakres i skala remontów dokonywanych przez dzierżawcę były jednymi z głównych zastrzeżeń PKWK pod adresem Totalizatora.

(dowód: akta kontroli str. 1486)

W ocenie NIK główną przyczyną powyższej sytuacji były nieprecyzyjne zapisy umowy dzierżawy, w których nie określono konkretnych obowiązków Totalizatora w zakresie przeprowadzenia remontów obiektów budowlanych, ograniczając się do nieprecyzyjnych zapisów określających zasady udziału stron umowy w finansowaniu wydatków na remonty.

Należy zaznaczyć, że w wystąpieniu pokontrolnym z 27 października 2008 r. skierowanym do Prezesa PKWK NIK wskazywał na występowanie powyższych braków i niejasności w umowie dzierżawy, jak i na potencjalne negatywne skutki tej sytuacji. Klub nie zrealizował jednak wniosku pokontrolnego, w którym NIK postulował podjęcie przez PKWK działań na rzecz renegotjacji umowy w celu doprecyzowania jej postanowień m.in. w powyższym zakresie, zwlekając (jak wynika z udzielanych odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne oraz ustaleń niniejszej kontroli) z podjęciem wnioskowanych działań. Skutkowało to przejęciem inicjatywy w tej sprawie przez Totalizator, który po przyjęciu w marcu 2011 r. Nowelizacji Strategii Rozwoju Wyścigów Konnych na Służewcu, nie był już zainteresowany zaangażowaniem znaczących własnych środków finansowych w przeprowadzanie kosztownych prac remontowo-modernizacyjnych zabytkowych obiektów toru wyścigów konnych.

(dowód: akta kontroli str. 1670-1671, 1676-1686)

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

NIK zwraca uwagę na nieprecyzyjne postanowienia umowy dzierżawy, w których określono obowiązki Totalizatora w zakresie dysponowania określoną w umowie pulą nagród dla uczestników gonitw na Służewcu. Nie jest jasne, o jakich nagrodach jest mowa w umowie, w tym czy do puli nagród mogą być zaliczane różnego rodzaju premie wypłacane uczestnikom gonitw (np. tzw. premie startowe). Nie określono ponadto zasad postępowania z niewykorzystaną w danym roku pulą środków na nagrody, w przypadku niezorganizowania przez Totalizator (z różnych przyczyn) części gonitw ujętych w rocznym planie gonitw zatwierdzonym przez Prezesa PKWK. Na brak uściślenia w umowie dzierżawy pojęcia „pula nagród” zwrócił uwagę audytor wewnętrzny w sprawozdaniu z 30 czerwca 2012 r., z przeprowadzonych w II kw. 2012 r. badań audytowych dotyczących prawidłowości rozliczeń umowy dzierżawy w zakresie puli nagród wyścigowych. Nie sformułował jednak żadnych rekomendacji dotyczących tej sprawy.

(dowód: akta kontroli str. 60, 494, 835-838)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

3. Prowadzenie gospodarki finansowej

3.1. Stosownie do art. 13 ust. 2 ustawy o wyścigach konnych roczne plany finansowe PKWK na lata 2009–2012 zatwierdził Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekty planów finansowych na lata 2010–2012 zawierały wszystkie elementy określone w art. 31 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁶.

(dowód: akta kontroli str. 979-987, 1001-1012, 1015-1020)

3.2. W badanym okresie PKWK uzyskiwał dodatnie wyniki na prowadzonej działalności. Zysk netto Klubu wynosił: 2009 r. ok. 514,8 tys. zł; w 2010 r. ok. 414,4 tys. zł; w 2011 r. ok. 260,9 tys. zł; w 2012 r. (za okres do 31 października) ok. 650,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 974-978, 1037, 1065, 1097)

Główna Księgowa PKWK wyjaśniła, że przyczyną osiągnięcia przez PKWK w 2011 r. zysku mniejszego niż w latach 2009–2010 był wzrost finansowego zaangażowania w rozwój wyścigów konnych i hodowli koni (m.in. sponsoring nagród wyścigowych).

(dowód: akta kontroli str. 1482-1483)

Największą pozycją przychodów PKWK były przychody z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych, których wysokość i udział w przychodach ogółem¹⁷ kształtowały się w badanym okresie następująco: [...] ¹⁸.

(dowód: akta kontroli str. 974, 1031-1032, 1037 1065, 1072, 1097, 1103)

3.3. Przychody Klubu z tytułu wnoszonych przez organizatorów zakładów wzajemnych opłat, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o wyścigach konnych, wynosiły: w 2009 r. ok. 287,5 tys. zł; w 2010 r. ok. 278,7 tys. zł; w 2011 r. ok. 299,7 tys. zł; w 2012 r. (do 31 października) ok. 192,6 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 974)

Urządzeniem zakładów wzajemnych na wyścigi konne organizowane na torach wyścigowych w Warszawie i Sopotcie zajmował się Totalizator (w latach 2009–2010), a następnie TRAF-Zakłady Wzajemne sp. z o.o. (od 2011 r.). Zakłady wzajemne na wyścigi konne organizowane na torze we Wrocławiu urządzone były przez Totolotek SA (do sierpnia 2012 r.). Podmioty rozliczające opłaty w wysokości 2% sumy wpłaconych stawek na zakłady wzajemne przekazywały PKWK, pisemne informacje o wysokości wpłaconych stawek, podając również wysokość przychodów ze sprzedaży zakładów wzajemnych. Opłaty należne PKWK wpływały zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy o wyścigach konnych.

(dowód: akta kontroli str. 1648-1658)

Dane zawarte w informacjach dotyczące wysokości uzyskanych przychodów z tytułu wpłaconych stawek zakładów nie były weryfikowane przez PKWK.

Prezes PKWK wyjaśnił, że Klub nie weryfikuje tych danych z uwagi na brak dostępu do ksiąg rachunkowych organizatorów i może polegać wyłącznie na ich pisemnych oświadczeniach.

¹⁶ Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

¹⁷ Z wyłączeniem przychodów z tytułu refakturowania na rzecz Totalizatora opłat ponoszonych przez PKWK za media i podatek od nieruchomości.

¹⁸ Wyłączono informację stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 uodip. w związku z art. 11 ust 4 uoznk. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie PKWK.

(dowód: akta kontroli str. 1485, 1487)

Z inicjatywy PKWK, Traf-Zakłady Wzajemne sp. z o.o. zobowiązała się (w oświadczeniu z 5 listopada 2012 r.) do przekazywania na rzecz Klubu opłaty w wysokości 2% ogólnej sumy wpłaconych stawek na zakłady wzajemne zarządzane przez ten podmiot na wyścigi konne organizowane poza terytorium Polski. Zobowiązanie to ma być realizowane w zamian za wyrażenie przez PKWK zgody na możliwość zamieszczania przez Traf informacji o sponsorowaniu wyścigów konnych w Polsce.

(dowód: akta kontroli str. 724-730 i 777-778)

3.4. Największe koszty rodzajowe PKWK ponosił w badanym okresie z tytułu remontów i awarii (w tym przeprowadzanych przez Totalizator, a finansowanych ze środków potrąconych z czynszu dzierżawnego), których wysokość i udział w kosztach ogółem¹⁹ kształtowały się następująco: w 2009 r. ok. 937,6 tys. zł (25,1%), w 2010 r. ok. 2 316,9 tys. zł (42,8%); w 2011 r. ok. 1 763,5 tys. zł (35,4%); w 2012 r. (do 31 października) ok. 1 567,4 tys. zł (38,5%).

(dowód: akta kontroli str. 974, 1033, 1037, 1074, 1105)

Wysokość kosztów ogólnego zarządu ponoszonych przez PKWK (w skład których wchodziły koszty wynagrodzeń osobowych i bezosobowych) kształtowała się w tym okresie następująco: w 2009 r. ok. 1 220,0 tys. zł; w 2010 r. ok. 1 330,4 tys. zł; w 2011 r. 1 333,0 tys. zł; w 2012 r. (do 31 października) ok. 1 189,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 974)

Wg wyjaśnień Głównej Księgowej Klubu przyczyną znaczącego wzrostu kosztów wynagrodzeń w 2010 r. były wypłaty nagród jubileuszowych.

(dowód: akta kontroli str. 1129)

3.5. Przychody i koszty PKWK z tytułu refakturowania na rzecz Totalizatora otrzymywanych i opłacanych przez Klub faktur dotyczących zapłaty za media (koszty energii i rozmów telefonicznych) – a od 2010 r. opłat z tytułu podatku od nieruchomości – kształtowały się w poszczególnych latach następująco: 2009 r. ok. 28,4 tys. zł; w 2010 r. ok. 1 039,8 tys. zł; w 2011 r. ok. 2 081,2 tys. zł oraz w 2012 r. (do 31 października) ok. 911,9 tys. zł.

Powyższe przychody i koszty nie były wykazywane przez PKWK w rachunku wyników wchodzącym w skład sprawozdań finansowych sporządzonych przez Klub za lata 2009–2011.

(dowód: akta kontroli str. 974, 1037, 1065, 1097, 1483)

Główna Księgowa PKWK wyjaśniła m.in., że koszty refakturowania w 2009 r. dotyczyły kosztów energii i rozmów telefonicznych, które od 2009 r. stały się kosztami Totalizatora. Od 2010 r. refakturowane były koszty z tytułu opłaty podatku od nieruchomości, który zgodnie z umową dzierżawy zobowiązany jest pokrywać Totalizator, ale podatnikiem i płatnikiem wg interpretacji uzyskanej z Urzędu m.st. Warszawy jest PKWK. Z tych samych tytułów księgowane były przychody uzyskiwane w wyniku operacji refakturowania. Zawyżało to obroty, ale było neutralne dla wyników finansowych PKWK i dlatego przychody i koszty z tego tytułu ujmowane były saldem w rachunku wyników (w przychodach i kosztach operacyjnych).

(dowód: akta kontroli str. 974, 1481-1483)

¹⁹ Z wyłączeniem kosztów opłat za media i podatek od nieruchomości podlegających refakturowaniu na rzecz Totalizatora.

3.6. W wyniku badania wydatków o charakterze inwestycyjnym stwierdzono, że największym wydatkiem był zakup 14 września 2009 r. za kwotę 350,0 tys. zł tematycznej kolekcji dzieł sztuki z dziedziny malarstwa, grafiki i rzeźby od syndyka masy upadłości Służewiec – Tory Wyścigów Konnych sp. z o.o. w Warszawie. Na zmianę planu finansowego polegającą na zwiększeniu o tę kwotę planowanych wydatków na inwestycje długoterminowe zgodę wyraził Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W latach 2009–2012 PKWK poniósł koszty z tytułu zapłaty za prace konserwacyjne ww. zbioru dzieł sztuki w wysokości ogółem 297,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 988-996, 1446-1480)

3.7. Należności wymagalne Klubu, które na koniec 2009 r. wynosiły [...] ²⁰, do końca 2011 r. zmniejszyły się do kwoty [...] ²¹, a wg stanu na 30 września 2012 r. wyniosły [...] ²².

(dowód: akta kontroli str. 1148, 1157-1157)

Wg stanu na koniec 2009 r. największa kwota należności wymagalnych Klubu dotyczyła Spółki Służewiec – Tory Wyścigów Konnych w upadłości i wynosiła 548,3 tys. zł, z czego dłużnik uregulował należność w kwocie 7,9 tys. zł. Pozostała zaległość w kwocie 540,4 tys. zł została zdjęta z ewidencji księgowej w związku zakończeniem postępowania upadłościowego.

(dowód: akta kontroli str. 1032, 1354-1356)

Należności PKWK z tytułu zaległych opłat za najem stajni i dzierżawę obiektów, które wg stanu na koniec 2008 r. wynosiły [...] ²³ zmniejszyły się do kwoty [...] ²⁴, wg stanu na 31 października 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 1276-1278, 1662-1663)

Największe zaległe kwoty zostały wpłacone do PKWK przez następujące podmioty:

- [...] ²⁵ - w następstwie wyroku sądowego Spółka dokonała zapłaty 150,0 tys. zł, tj. 53,3% należności wg stanu na koniec 2008 r., oraz 14,1 tys. zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Pozostałą do uregulowania kwotę należności głównej w wysokości 129,1 tys. zł Spółka zobowiązała się zapłacić do końca 2012 r., a należne odsetki mają zostać zapłacone w trzech równych latach w okresie kolejnych 3 lat;

²⁰Wyłączono informację stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 uodip. w związku z art. 11 ust 4 uoznk. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie PKWK.

²¹ Wyłączono informację stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 uodip. w związku z art. 11 ust 4 uoznk. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie PKWK.

²² Wyłączono informację stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 uodip. w związku z art. 11 ust 4 uoznk. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie PKWK.

²³ Wyłączono informację stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 uodip. w związku z art. 11 ust 4 uoznk. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie PKWK.

²⁴ Wyłączono informację stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 uodip. w związku z art. 11 ust 4 uoznk. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie PKWK.

²⁵ Wyłączono informację stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 uodip. w związku z art. 11 ust 4 uoznk. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą.

- [...] ²⁶ dłużnik uregulował w badanym okresie zaległość w kwocie 84,6 tys. zł, co stanowiło 51,2% należności wg stanu na koniec 2008 r. Zgodnie z zawartą 24 lutego 2011 r. przez PKWK ugodą podmiot ten zobowiązał się do spłaty zadłużenia w formie 60 miesięcznych rat po 2 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1276-1277, 1281-1302, 1342, 1662-1663)

W lutym i marcu 2011 r. Klub zawarł z częścią dłużników (tj. z dziewięcioma podmiotami) zalegających z zapłatą opłat czynszowych ugody określające tryb zapłaty należności na łączną kwotę 429,6 tys. zł. W wyniku ich realizacji do 31 października 2012 r. PKWK pozyskała zaległą kwotę w wysokości 112,8 tys. zł. Jedynie w dwóch przypadkach [...] ²⁷ płatności wnoszone były przez dłużników regularnie.

(dowód: akta kontroli str. 1276-1277 i 1334-1351, 1662-1663, 1668)

W toku kontroli stwierdzono, że wezwania do zapłaty kierowane były do dłużników w latach 2008–2009 r., a salda należności Klubu z tego tytułu potwierdzane były z dłużnikami ostatni raz wg stanu na dzień 31 grudnia 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 1276-1277 i 1303-1332)

3.8. Wg stanu na koniec 2009 r. i 2011 r. oraz III kwartał 2012 r. PKWK nie posiadał zobowiązań wymagalnych. Zobowiązania takie wystąpiły natomiast na koniec 2010 r. (w kwocie 226,2 tys. zł) i dotyczyły zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości za lata 2005–2008, określonych decyzjami Prezydenta m.st. Warszawy wydanymi na przełomie lat 2010–2011. Zobowiązania te uregulowane zostały przez Klub w 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 1148, 1151-1156, 1160-1161, 1482, 1568-1591)

PKWK terminowo regulował w badanym okresie zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne. Terminowo też (poza 2 przypadkami) dokonywał wpłat na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

(dowód: akta kontroli str. 1409-1432, 1488-1489)

3.9. PKWK ponosił w badanym okresie dodatkowe koszty z tytułu zapłaty odsetek za zwłokę, w szczególności w związku z wydanymi przez Prezydenta m.st. Warszawy decyzjami ustalającymi wysokość zobowiązań podatkowych Klubu z tego tytułu za lata 2004–2008. Wysokość kosztów poniesionych przez Klub z tytułu zapłaty tych odsetek wyniosła: w 2010 r. ok. 44,5 tys. zł i w 2011 r. ok. 29,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1170-1180, 1532, 1550-1591)

Zastępca Głównej Księgowej PKWK wyjaśniła m.in., że wydane przez Prezydenta m.st. Warszawy na przełomie lat 2010–2011 decyzje o zobowiązaniach Klubu z tytułu podatku od nieruchomości wynikały ze zmiany przez Prezydenta m.st. Warszawy interpretacji przepisów podatkowych. Wskutek tego powstały zaległości podatkowe, które zostały uregulowane przez PKWK, a ponadto naliczone zostały Klubowi odsetki za zwłokę.

²⁶ Wyłączono informację stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 uodip. w związku z art. 11 ust 4 uoznk. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą

²⁷ Wyłączono informację stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 uodip. w związku z art. 11 ust 4 uoznk. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

(dowód: akta kontroli str. 1532)

Odnosząc się do tych wyjaśnień, NIK zauważa, że podstawową przyczyną zapłaty odsetek były nieprawidłowo dokonywane (w sporządzanych przez Klub w deklaracjach podatkowych) rozliczenia zobowiązań z tytułu zapłaty podatku od nieruchomości. Pomimo iż w wystąpieniu pokontrolnym z 27 października 2008 r. NIK zwróciła PKWK uwagę na tę sprawę, Prezes Klubu w odpowiedzi z 18 grudnia 2008 r. podał, że nie zamierza dokonywać żadnych korekt w tym zakresie. Taka postawa przyczyniła się do wzrostu obciążeń z tytułu odsetek za zwłokę, które Klub zmuszony był zapłacić po zakończeniu postępowań podatkowych przeprowadzonych w tej sprawie przez Prezydenta m.st. Warszawy.

(dowód: akta kontroli str. 1664-1681, 1685-1686)

Ponadto PKWK zapłacił w badanym okresie odsetki w kwocie 15,5 tys. zł za zwłokę w regulowaniu zobowiązań na rzecz Miasta Katowice. Powyższe odsetki zostały zapłacone w związku z wyrokiem Sądu Rejonowego Katowice – Zachód w Katowicach z 30 maja 2012 r. zasądającym na rzecz ww. samorządu odszkodowanie w wysokości 73,8 tys. zł (wraz z ustawowymi odsetkami od 1 grudnia 2010 r.) z tytułu bezumownego korzystania przez Klub w latach 2005–2010 z nieruchomości, których właścicielem był ten samorząd. Zgodnie z powyższym wyrokiem sądowym, Klub zobowiązany został ponadto do zwrotu kwoty ok. 7,8 tys. zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

(dowód: akta kontroli str. 927-931, 1169 i 1182-1191)

Prezes PKWK wyjaśnił, że do Klubu wpłynęła faktura, w której jako podstawę naliczenia należności podano nieistniejącą umowę (faktura została odesłana bez księgowania). Miasto Katowice domagało się zapłaty raz, jako odszkodowania raz, jako czynszu, a następnie jako należności za bezumowne korzystanie z nieruchomości (faktura VAT z 3 listopada 2010 r.). Wysokość opłaty była arbitralnie ustalona przez Miasto Katowice, które nie chciało zawrzeć w tej sprawie ugody. Sprawę rozstrzygnął Sąd na podstawie opinii biegłego rzeczoznawcy.

(dowód: akta kontroli str. 917)

3.10. W latach 2009–2012 (do 31 października) Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przyznał PKWK dotacje przedmiotowe w kwocie ogółem 1 615,0 tys. zł. Dotacje przeznaczone były na sfinansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji następujących zadań:

- prowadzenia ksiąg koni rasy pełnej krwi angielskiej i rasy czystej krwi arabskiej – dotacje w łącznej kwocie 865,0 tys. zł;
- prowadzenia oceny wartości użytkowej koni ww. ras – dotacje w łącznej kwocie 750,0 tys. zł.

Wypłata dotacji następowała w transzach na zasadach określonych w decyzjach o ich przyznaniu, po złożeniu przez Klub wniosków o wypłatę, do których dołączano rozliczenia kosztów poniesionych na realizację zadania.

W 2009 r. i 2011 r. PKWK wykorzystał całość przyznaných dotacji. W 2010 r. z kwoty 180,0 tys. zł przyznanej na sfinansowanie kosztów prowadzenia oceny wartości użytkowej koni nie wykorzystano kwoty 0,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1361-1384 i 1397-1408)

Główna Księgowa wyjaśniła, że niewykorzystana kwota dotyczyła zaplanowanych wydatków na składki ZUS dla pracownika, którego objęło ograniczenie wpłaty składek z tytułu przekroczenia limitu.

(dowód: akta kontroli str. 1481, 1483)

PKWK nie występował o dofinansowanie ze środków publicznych realizacji innych zadań.

(dowód: akta kontroli str. 672)

3.11. Sprawozdania finansowe PKWK za lata 2009–2011 każdorazowo były badane przez audytora wewnętrznego i biegłego rewidenta, a następnie (zgodnie z postanowieniami § 7 ust. 2 Statutu Klubu) zostały zatwierdzone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

(dowód: akta kontroli str. 1027, 1040-1042, 1062, 1076-1078, 1094, 1108-1110)

3.12. Zagadnienia dotyczące prawidłowości prowadzenia przez Klub w latach 2009–2012 gospodarki finansowej i prawidłowości wykorzystania dotacji budżetowych były przedmiotem trzech kontroli:

- Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt przeprowadziło w Klubie w 2010 r. i 2012 r. kontrole dotyczące wykorzystania m.in. w badanym okresie dotacji z budżetu państwa. W wyniku tych kontroli nie zostały sformułowane wnioski pokontrolne, a stwierdzone drobne nieprawidłowości (w latach 2007–2008) miały charakter formalny.
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeprowadziło w okresie od sierpnia do września 2011 r. kontrolę dotyczącą przestrzegania w PKWK uregulowań wewnętrznych dotyczących funkcjonowania kontroli zarządczej przy dokonywaniu wydatków. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 798-800 i 1532, 1690)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Jak wynika ze sprawozdania finansowego za 2010 r. PKWK przekroczył plan finansowy Klubu na 2010 r. w pozycji koszty ogółem o kwotę ok. 1,2 mln zł²⁸.

(dowód: akta kontroli str. 974, 1003, 1065, 1489)

Ponadto w planie finansowym Klubu na 2010 r. nie dokonano zmiany wysokości planowanych przychodów, w pozycjach: dotacje z budżetu i dotacje przedmiotowe – z 360,0 tys. zł na 380,0 tys. zł, w związku z decyzjami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Nr 19/2010 i 20/2010 z 30 czerwca 2010 r. przyznającymi Klubowi dotacje przedmiotowe w łącznej kwocie 380,0 tys. zł z przeznaczeniem na pokrycie kosztów prowadzenia w 2010 r. ksiąg koni rasowych oraz oceny wartości użytkowej koni rasowych.

(dowód: akta kontroli str. 1001-1005, 1365-1368)

W ocenie NIK, stanowiło to naruszenie art. 52 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym zmiany w zakresie przychodów i kosztów wymagają dokonania zmian w rocznym planie finansowym.

Prezes PKWK oraz Główna Księgowa Klubu wyjaśnili m.in., że:

- w 2010 r. kończył się pierwszy trzyletni okres rozliczeniowy dla remontów z tytułu umowy dzierżawy zawartej z Totalizatorem, i środki potrącone z czynszów a niewykorzystane w 2009 r. zostały wykorzystane w 2010 r., co zwiększyło przychody oraz koszty,
- nie dokonano korekty planu finansowego z ww. tytułu, jak i z tytułu zwiększenia kwoty dotacji o 20,0 tys. zł, ponieważ plan finansowy PKW nie był publikowany w 2010 r. w ustawie budżetowej.

²⁸ Z wyłączeniem ponoszonych przez PKWK kosztów, które były refakturowane na Totalizator.

(dowód: akta kontroli str. 1128-1129, 1488-1489 i 1490-1493)

2. Prezes PKWK zawarł 10 grudnia 2010 r. umowę leasingu operacyjnego, której przedmiotem było udostępnienie Klubowi samochodu osobowego o wartości ofertowej netto 74,7 tys. zł, w zamian za opłaty leasingowe (47 rat w latach 2010–2014) w łącznej wysokości ok. 89,5 tys. zł netto. Cenę zbycia przedmiotu leasingu, po zapłacie ww. rat, określono w umowie na kwotę ok. 0,7 tys. zł netto.

(dowód: akta kontroli str. 1433-1445)

Powyższa umowa zawarta została z pominięciem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²⁹, co stanowiło naruszenie art. 3 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 1433-1445)

Prezes PKWK wyjaśnił, że umowę leasingu zawarto na podobnych zasadach jak to miało miejsce w grudniu 2005 r. Każdorazowo jest to wymiana starego samochodu na nowy. Pierwotnie w 2001 r. wybrano samochód na podstawie konkursu ofert. Kolejne umowy leasingowe obejmują wymianę samochodu. Wartość starego auta jest odliczana od wartości nowego samochodu. Do tej pory nikt nie kwestionował legalności i celowości takich operacji.

(dowód: akta kontroli str. 1487)

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień należy zaznaczyć, że sposób rozliczeń za nabywany czy leasingowany samochód nie ma znaczenia w kontekście obowiązku stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych przy udzielaniu zamówień przez PKWK.

3. Stwierdzono, że PKWK nie podejmował w sposób konsekwentny działań w celu wyegzekwowania wszystkich zaległych opłat z tytułu czynszu dzierżawnego. Żadnych udokumentowanych działań windykacyjnych nie podejmowano w stosunku do dziewięciu najemców boksów stojennych i dzierżawców zalegających z opłatami z tego tytułu na kwotę 314,3 tys. zł, którzy w latach 2010–2012 nie dokonali żadnych wpłat, pomimo otrzymania z Klubu w 2009 r. wezwań do dobrowolnej i ostatecznej zapłaty zaległości. Z czterema z tych podmiotów uzgodniono jedynie salda należności z tego tytułu wg stanu na 31 grudnia 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 1032, 1072, 1104, 1276-1277, 1662-1663)

Ponadto spośród dziewięciu dłużników, którzy zawarli ugody z PKWK, jeden nie wpłacił na rzecz PKWK żadnej kwoty, a pozostałych sześciu regulowało swoje zobowiązania nieterminowo – podmioty te uregulowały do 31 października 2012 r. od 12,9% do 31,5% kwoty należności Klubu objętych zawartymi ugodami. PKWK nie podejmował wobec dłużników niewywiązujących się z postanowień zawartych ugod żadnych działań.

(dowód: akta kontroli str. 1276-1277 i 1333-1351, 1688-1689)

Windykacja należności na rzecz Klubu należała do zakresu czynności Zastępcy Głównej Księgowej PKWK, która wyjaśniła m.in., że spośród ww. podmiotów, z którymi nie zawarto ugód, cztery nie obierały przesyłanej korespondencji (ich aktualny adres nie jest Klubowi znany), jeden już nie istnieje (zadłużenie zostało spisane), a kolejny kwestionuje należność twierdząc, że poniósł koszty remontu stajni, zaś pozostałe podmioty znajdują się w trudnej sytuacji.

(dowód: akta kontroli str. 12 i 1278-1280)

²⁹ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

Prezes PKWK wyjaśnił m.in., że przeprowadzał okresowo rozmowy z dłużnikami w sprawie regulowania zaległości. Mimo trudnej sytuacji dzierżawców, w tym trenerów dzierżawiących stajnie, dłużnicy w większości, w miarę swoich możliwości, zmniejszają zadłużenie. PKWK przysyłał dłużnikom wezwania do zapłaty (niektóre z nich wracały nieodebrane), potwierdzał zadłużenia pisemnie oraz potwierdzał salda. W niektórych przypadkach, w których nie zawarto ugód z wierzycielami, skierowano sprawy do sądu. W części przypadków nie udało się ustalić adresu dłużników. Wobec dłużników, którzy nie wywiązywali się z postanowień ugód, nie podejmowano działań z uwagi na dokonywane przez nich, choć nieregularnie, wpłaty. Bezwzględne egzekwowanie zaległości z tytułu czynszu za najem bokсів stajennych doprowadziłoby do szybkiego upadku stajni wyścigowych. Odsetki od nieterminowych płatności mają natomiast zostać naliczone po uregulowaniu przez dłużników kwot głównych należności.

(dowód: akta kontroli str. 917, 1484, 1486)

Należy zaznaczyć, że w postanowieniach w sprawie zatwierdzenia sprawozdań finansowych PKWK za lata 2009–2010 Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zalecał tej jednostce podjęcie pilnych działań mających na celu windykację zagrożonych należności, a w postanowieniu z 12 czerwca 2012 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Klubu za 2011 r. zalecił przeprowadzenie co kwartał analizy zawartych ugód i podejmowanie działań mających na celu odzyskanie należności.

(dowód: akta kontroli str. 1027, 1062 i 1094)

Kontrolerowi NIK nie przedłożono dowodów potwierdzających przeprowadzenie przez PKWK kwartalnej analizy realizacji ugód i podjęcia stosownych działań w stosunku do podmiotów, które się z nich nie wywiązywały.

(dowód: akta kontroli str. 1276-1277 i 1333-1351, 1687)

Według wyjaśnień z 7 grudnia 2012 r. Zastępczyni Głównej Księgowej PKWK analiza taka była w trakcie opracowywania.

(dowód: akta kontroli str. 1278)

4. Stwierdzono dwa przypadki dokonania przez PKWK wpłat na rachunek bankowy Zakładowego Funduszu Świadczeń Społecznych z opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych³⁰. W 2009 r. środki przeznaczone na ten cel przekazano na rachunek bankowy 26 czerwca, a w 2012 r. – 6 czerwca, tj. odpowiednio 26 i 6 dni po upływie terminu (31 maja).

(dowód: akta kontroli str. 1429 i 1432, 1488-1489, 1532)

Główna Księgowa PKWK wyjaśniła, że przyczyną tej sytuacji był nawał prac jakie koncentrują się w księgowości w miesiącu maju (planowanie, wykonanie planu, współpraca z biegłym rewidentem przy bilansie rocznym, bieżące zadania) oraz mała obsada kadrowa komórki księgowości (1,5 etatu). Wpłaty dokonano w pełnej wysokości, żeby ograniczyć ryzyko nieterminowych dopłat.

(dowód: akta kontroli str. 1488-1489)

5. PKWK nierzetelnie sporządził sprawozdania Rb-Z za IV kwartał 2009 i 2010 r. W sprawozdaniach tych wykazano występowanie zobowiązań wymagalnych Klubu wg stanu na koniec IV kwartału w kwotach odpowiednio: 112,7 tys. zł i 387,7 tys. zł, podczas gdy (jak wskazano wyżej) wg stanu na koniec 2009 r. PKWK nie posiadał

³⁰ Dz.U. z 2012 r., poz. 592 ze zm.

zobowiązań wymagalnych, a na koniec 2010 r. zobowiązania wymagalne tej jednostki wynosiły ogółem 226,2 tys. zł. Sporządzając te sprawozdania nie przestrzegano zatem przepisów:

- § 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych³¹ – sprawozdanie Rb-Z za IV kw. 2009 r.;
- § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych³² – sprawozdanie Rb-Z za IV kw. 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 1148, 1151, 1154, 1482, 1568-1591)

Prezes PKWK oraz Główna Księgowa PKWK wyjaśnili, że zobowiązania wymagalne zostały podane w ww. sprawozdaniach pomyłkowo.

(dowód: akta kontroli str. 1482 i 1492)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli, z uwagi na stosunkowo dużą liczbę różnego rodzaju nieprawidłowości oraz ich charakter, ocenia negatywnie działalność PKWK w badanym obszarze.

4. Realizacja wniosków pokontrolnych NIK z kontroli przeprowadzonej w 2008 r.

Opis stanu
faktycznego

W wystąpieniu pokontrolnym z 27 października 2008 r. po przeprowadzonej w PKWK w 2008 r. kontroli funkcjonowania zespołu torów wyścigów konnych na Służewcu, Najwyższa Izba Kontroli sformułowała 11 wniosków pokontrolnych.

(dowód: akta kontroli str. 1664-1677)

Wziąwszy pod uwagę ustalenia niniejszej kontroli, za prawidłowo zrealizowane przez Klub w badanym okresie można uznać cztery wnioski dotyczące:

- przeznaczania środków finansowych z otrzymanych dotacji z budżetu państwa wyłącznie na wydatki wskazywane w dokumentacji rozliczeniowej, która stanowiła podstawę ich przekazania (wniosek nr 6);

(dowód: akta kontroli str. 1361-1384 i 1397-1408)

- dokonywania wpisu do rejestru organizatorów wyścigów konnych, wyłącznie tych podmiotów, które spełniają stawiane organizatorom wymagania oraz zaktualizowania zapisów Regulaminu organizacyjnego Klubu pod kątem prawidłowego określenia zadań Klub w tym zakresie (wniosek nr 8);

(dowód: akta kontroli str. 13-25, 26-48, 935-936)

- przeprowadzenia kontroli organizatorów wyścigów konnych, w celu sprawdzenia czy spełniają oni wymogi do prowadzenia tego rodzaju działalności (wniosek nr 9);

(dowód: akta kontroli str. 49-51, 916, 918, 1496)

- przywrócenia oznakowania drzewa – pomnika przyrody – na terenie wyścigów konnych na Służewcu (wniosek nr 11).

(dowód: akta kontroli str. 586)

³¹ Dz.U. Nr 113, poz. 770.

³² Dz.U. Nr 43, poz. 247.

Nie można było natomiast ocenić sposobu realizacji przez PKWK wniosku pokontrolnego (nr 7) dotyczącego udzielania zamówień na usługi na zasadach określonych w przepisach regulujących procedury udzielania zamówień publicznych z uwagi na niską jednostkową wartość udzielanych zamówień tego rodzaju. Przywołane w niniejszym wystąpieniu (pkt 3) ustalenia dotyczące trybu zawierania przez PKWK umowy na leasing samochodu osobowego wskazują, że Klub ma nadal problemy z prawidłowym postępowaniem przy udzielaniu zamówień publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 1433-1445)

Pozostałe wnioski pokontrolne nie zostały zrealizowane przez PKWK lub zrealizowano je częściowo.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Z ustaleń niniejszej kontroli wynika, że PKWK nie podjął działań na rzecz realizacji trzech niżej wymienionych wniosków pokontrolnych NIK sformułowanych po kontroli z 2008 r., co NIK ocenia negatywnie.

1.1. PKWK nie podjął działań w celu renegotjacji umowy dzierżawy zawartej z Totalizatorem w zakresie wskazanym w wystąpieniu pokontrolnym NIK (wniosek nr 2) – pkt 2 niniejszego wystąpienia. Niedoprecyzowanie postanowień umowy doprowadziło do sporów pomiędzy Totalizatorem i PKWK dotyczących tempa i zakresu podejmowanych prac remontowo-modernizacyjnych oraz udziału stron umowy w ich finansowaniu.

(dowód: akta kontroli str. 1676-1677)

1.2. Nie zrealizowano wniosku pokontrolnego (nr 5) dotyczącego dokonania korekty rozliczeń z tytułu podatku od nieruchomości. Wykazana przez Klub w deklaracjach podatkowych wysokość tego podatku została skorygowana dopiero w wyniku przeprowadzonego przez Prezydenta m.st. Warszawy postępowania podatkowego, co skutkowało poniesieniem przez Klub dodatkowych wydatków z tytułu naliczonych przez Prezydenta odsetek za zwłokę (pkt 3 wystąpienia).

(dowód: akta kontroli str. 1676-1677)

1.3. Nie zrealizowano wniosku pokontrolnego (nr 10) dotyczącego wyegzekwowania od Totalizatora przedstawienia dokumentacji potwierdzającej spełnianie przez tor wyścigów konnych na Służewcu wymaganych warunków do przeprowadzania gonitw zastrzeżonych dla torów kategorii I (liczba miejsc dla widzów).

(dowód: akta kontroli str. 1676-1677)

W odpowiedziach na wystąpienie pokontrolne Prezes Klubu najpierw twierdził, że dokumentacja taka jest przygotowywana (pismo z 18 grudnia 2008 r.), a następnie, że na torze służewieckim są rozgrywane gonitwy, które wymagają posiadania przez organizatora toru kategorii II (pismo z 1 marca 2010 r.), co w świetle ustaleń niniejszej kontroli (pkt 1 wystąpienia) było informacją nieprawdziwą.

(dowód: akta kontroli str. 1679, 1685)

W wyjaśnieniach złożonych w trakcie niniejszej kontroli Prezes PKWK podał, że dokumentacja potwierdzająca spełnianie przez tor warunków do przeprowadzania gonitw dla toru kategorii I znajduje się w treści wniosku o wpis

do rejestru organizatorów wyścigów konnych (wniosek z 14 maja 2008 r.), pomimo iż dane w przywołanym wniosku nie odzwierciedlają stanu faktycznego, z uwagi na niezdatność do użytkowania trybun II i III, oraz ograniczoną pojemność Trybuny Głównej (pkt 1 i 2 wystąpienia).

(dowód: akta kontroli str. 917)

2. Jako niewystarczające NIK ocenia działania podjęte przez PKWK w celu realizacji kolejnych trzech niżej wymienionych wniosków pokontrolnych.

2.1. Jak wynika z przeprowadzonych oględzin (pkt 2 wystąpienia), nie został w sposób zadowalający zrealizowany wniosek (nr 1) dotyczący przywrócenia właściwego stanu i rangi zabytkowych obiektów zespołu wyścigów konnych na Służewcu oraz odpowiedniego ich wykorzystania, poprzez m.in. wyegzekwowanie od Totalizatora właściwego wywiązywania się z umowy dzierżawy tych obiektów, a w szczególności w zakresie doprowadzenia do właściwego stanu technicznego zabytkowych obiektów toru.

(dowód: akta kontroli str. 1679, 1685)

2.2. Mało konsekwentnie prowadzone były przez Klub działania na rzecz realizacji wniosku (nr 3) dotyczącego podjęcia skutecznych działań w celu wyegzekwowanie należności Klubu (w szczególności z tytułu wynajmu boksów stajennych). Pomimo upływu 4 lat od otrzymania wystąpienia pokontrolnego NIK nadal duża część należności z tego tytułu nie została wyegzekwowana (pkt 3 wystąpienia).

(dowód: akta kontroli str. 1679, 1685)

2.3. Nie w pełni (pkt 3 wystąpienia) zrealizowany został przez PKWK wniosek pokontrolny (nr 4) dotyczący terminowego regulowania zobowiązań (w części dotyczącej wpłat na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych).

(dowód: akta kontroli str. 1679, 1685)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³³, wnosi o:

- 1) wykreślenie z rejestru organizatorów wyścigów konnych zlikwidowanego podmiotu „WTWK-Partynice”,
- 2) wprowadzenie uregulowań (procedur) określających wewnętrzne zasady i tryb postępowania PKWK przy zatwierdzaniu rocznych planów gonitw, wyrażaniu zgody na gonitwy dodatkowe, sprawowaniu nadzoru nad wyścigami, w tym przeprowadzania kontroli organizatorów wyścigów,
- 3) analizowanie przy zatwierdzeniu rocznych planów gonitw czy składający je organizator wyścigów konnych dysponuje infrastrukturą techniczną wymaganą do przeprowadzania planowanych gonitw,
- 4) podjęcie skutecznych działań w celu wyegzekwowania od organizatora wyścigów konnych na Służewcu zapewnienia zadaszonych trybun dla publiczności o odpowiedniej pojemności, dostosowanej do rodzajów urządzanych gonitw,

³³ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

- 5) wzmocnienie współpracy w Totalizatorze w celu przywrócenia do właściwego stanu technicznego zabytkowych obiektów zespołu wyścigów konnych na Służewcu,
- 6) dokonywanie stosownej korekty planu finansowego w sytuacji zmiany przychodów i kosztów,
- 7) podjęcie bardziej konsekwentnych i skutecznych działań w celu wyegzekwowania wszystkich zaległych opłat z tytułu czynszu dzierżawnego (wraz z odsetkami za zwłokę),
- 8) terminowe dokonywanie wpłat na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,
- 9) rzetelne sporządzanie sprawozdań Rb-Z, w zakresie danych dotyczących zobowiązań wymagalnych PKWK,
- 10) udzielanie zamówień na dostawy na zasadach określonych w przepisach regulujących procedury udzielania zamówień publicznych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 14 lutego 2013 r.

Kontroler
Anna Mach
gł. specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Wicedyrektor
Miroslaw Hamera

D.W.